

JAARVERSLAG 2024

Inhoudsopgave

<u>1</u>	<u>Voorwoord</u>
<u>2</u>	<u>Missie & doelstellingen</u>
<u>4</u>	<u>Bestuursverslag</u>
<u>19</u>	<u>Resultaten</u>
19	<u>Seed-bijdrage</u>
23	<u>Open oproep Makersinitiatieven</u>
27	<u>Residency Fundaziun Nairs</u>
29	<u>Flankerend beleid</u>
<u>31</u>	<u>Cijfers</u>
<u>39</u>	<u>Lijst van toekenningen</u>

Voorwoord

Stichting Stokroos vervult naast enkele grote overheidsfondsen een bijzondere rol als onafhankelijk, middelgroot fonds waar individuele visuele makers een financiële bijdrage kunnen aanvragen. Deze doelstelling delen we met slechts een select aantal private organisaties in Nederland. Op elk moment zijn we ons bewust van de uitzonderlijke mogelijkheid die Paul Deiters, oprichter van de stichting, daartoe schiep.

De bijdragen van Stichting Stokroos zijn inmiddels een onmisbare aanvulling op de infrastructuur van ondersteuning voor beeldend kunstenaars en vormgevers in Nederland. Maar we stellen ons ook voortdurend de vraag hoe we een onafhankelijke koers kunnen varen. Bovendien hopen we andere (toekomstige) gevers te inspireren door te laten zien waar particulier initiatief toe kan leiden.

Stichting Stokroos kiest ervoor om een breed spectrum van makers te ondersteunen, van uitgesproken ambachtelijk tot geëngageerd. 2024 toonde dat zij een belangrijke factor gemeen hebben: ze stellen zich heel bewust de vraag wat zij aan de wereld willen toevoegen en zijn zeer specifiek in hun doelen, ook al gaat het om experiment. In totaal honoreerden we 62 plannen – van individuele makers en een handvol platforms, zoals het Veenweide Atelier van eco-sociaal ontwerper Henriëtte Waal en de Thinking Forest Foundation van beeldend kunstenaar Gerbrand Burger.

In 2025 beogen we deze lijn voort te zetten. Daarnaast zullen we belangrijke stappen zetten richting de ontwikkeling van een nieuwe website en een effectiever aanvraagstelsel, waarmee we nog beter relevante makers van nu hopen te bereiken.

Tati Vereecken-Suwarganda, voorzitter

Niels Engel, directeur

Missie & Doelstellingen

Stichting Stokroos is een onafhankelijke stichting die zich inzet voor de ondersteuning van beeldend kunstenaars, vormgevers en ambachtsbeoefenaars. De stichting werd in 1992 opgericht door investeerder Paul Deiters. Bij zijn overlijden in 2017 liet hij zijn vermogen na aan de stichting. De stichting heeft vastgelegd deze middelen in een overzienbaar tijdsbestek van 25 jaar te spenderen, met 2018 als startjaar. Vanaf dat jaar kreeg de stichting ook haar huidige vorm: een kleine en wendbare organisatie met een parttime directeur, een bureau-assistent, een actief bestuur en enkele subcommissies. Het vermogensbeheer en de financiële administratie zijn in handen van externe partijen. Een beleggingsadviescommissie ziet toe op de ontwikkeling van het vermogen en de besteding van de middelen. De organisatie houdt kantoor aan de Maliesingel in Utrecht.

De missie is over de jaren onveranderd gebleven: Stichting Stokroos streeft naar een samenleving waarin beeldend kunstenaars, vormgevers en ontwerpers een prominente rol spelen. De stichting wil hun ontwikkeling faciliteren en een springplank zijn voor beloftevol talent. De belangstelling van de stichting gaat uit naar plannen waarin traditie en vernieuwing een verrassend samenspel aangaan. Dit uit zich concreet in een bijzondere interesse in plannen en praktijken met een sterke materiële en ambachtelijke component, maar ook kritische, geëngageerde en conceptuele praktijken worden zeer verwelkomd. De stichting beoogt zowel de artistieke als zakelijke ontplooiing van makers te stimuleren. Daarnaast wil ze ontmoeting en kennisuitwisseling bevorderen.

Stichting Stokroos wil zich blijven manifesteren als een toegankelijk fonds met een breed en divers donatiebeleid. Dat doen we via de mogelijkheid tot het aanvragen van de laagdrempelige Seed-bijdrage, een impuls voor de voortzetting van een creatieve praktijk of het realiseren van een bijzonder plan. Ook voorzien

we in de behoefte van visuele makers om hun ideeën en plannen op te schalen, waar we graag ruimhartig aan bijdragen. Daarvoor is de jaarlijkse Open oproep voor Makersinitiatieven bestemd. Daarnaast bieden we telkens één volledig verzorgde werkperiode voor een maker bij Fundaziun Nairs in het Zwitserse Scuol en dragen we binnen het flankerend beleid bij aan een beperkt aantal programma's van culturele organisaties die onze doelstellingen delen en/of kunnen versterken. Voorbeelden daarvan zijn de Tech Fellowship van de Rijksakademie van beeldende kunsten, gericht op het opleiden van technisch specialisten in de creatieve sector, en de Maker achter de Maker Award van Kunstinstituut Melly, een landelijke prijs voor ambachtsbeoefenaars.

Paul Deiters, 2005

Bestuursverslag

Stichting Stokroos heeft de ANBI-status en is lid van de FIN, de branchevereniging voor filantropische instellingen in Nederland. Ook onderschrijft ze de Code Goed Bestuur van de FIN. De stichting hanteert een directie-bestuursmodel en wordt ter advisering bijgestaan door een beleggingsadviescommissie en een artistieke commissie, waarin bestuursleden en externe experts vertegenwoordigd zijn. Het bestuur stelt jaarlijks het beleidsplan, de jaarbegroting, het jaarverslag en de jaarrekening vast. De bestuurs- en commissieleden ondersteunen het bureau bij specifieke onderwerpen, treden op als ambassadeurs van de stichting en zetten zich waar nodig in voor de ontwikkeling van specifieke beleidspunten.

In 2024 kwamen zowel het bestuur, de beleggingsadviescommissie en de kunst- en ontwerpcommissie vier keer samen, vrijwel uitsluitend fysiek en in volledige bezetting. Vaak was dat in het kantoor in Utrecht, maar soms werd uitgeweken naar bijzondere locaties, zoals de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam en het EKWC (Europees Keramisch Werkcentrum) in Oisterwijk. In een aanvullende, bijzondere bestuursvergadering namen het bestuur en directie bovendien de ruimte om te reflecteren op de inhoudelijke grondslagen van de stichting en de vraag hoe hier op een passende manier invulling aan te blijven geven.

In de zomer van 2024 nam het bestuur afscheid van lid Eefke van Nuenen, die sinds 2018 een niet te onderschatten bijdrage leverde aan de ontwikkeling van het beleid van de stichting. Daarnaast maakte ze zich onmisbaar als adviseur in de kunstcommissie. Zij werd opgevolgd door curator en oud-museumdirecteur Stefan van Raaij. Zijn brede ervaring en netwerk vormen een welkome versterking van de organisatie.

Inhoudelijke resultaten

Het bestuur stelt vast dat de activiteiten in 2024 conform het beleidsplan en de jaarbegroting zijn uitgevoerd. Ze is enthousiast over de inhoudelijke resultaten.

In 2024 hebben 57 personen, initiatieven en samenwerkingen de laagdrempelige Seed-bijdrage van € 5.000 tot € 7.500 ontvangen. Daarvan kwamen 7 toekenningen ten goede aan een werkperiode bij het EKWC. Via de jaarlijkse Open oproep voor Makersinitiatieven voor grootschalige plannen werden uit 106 aanmeldingen 4 voorstellen geselecteerd. Zij ontvangen ieder een bedrag van € 40.000 voor een 1- of 2-jarig programma van activiteiten. Tot slot selecteerden we uit 12 aanvragen (landschaps)architect Federica Zatta voor een geheel verzorgde werkperiode bij kunstinstelling Fundaziun Nairs in het Zwitserse Scuol.

Met trots kunnen we melden dat beeldende kunst en vormgeving binnen het geheel van de toekenningen zo goed als gelijk werden ondersteund, dat 41% van het budget terecht kwam bij initiatieven buiten de grote steden van de Randstad en dat maar liefst 64% van de aanvragers én gehonoreerde makers vrouw was.

Om de doelstellingen van de stichting verder te bevorderen ondersteunden we daarnaast het Tech Fellowship-programma van de Rijksakademie van beeldende kunsten, de Maker achter de maker Award van Kunstinstituut Melly in samenwerking met het Mondriaan Fonds en Driving Dutch Design van de BNO (Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers).

Financieel beleid

Stichting Stokroos verkrijgt haar donatiebudget door de onttrekking van middelen uit haar vermogensportefeuille, die sinds 2018 wordt beheerd door Van Lanschot Kempen. De stichting legt zich toe op een passend, terughoudend en groen beleggingsbeleid. Met het oog op stabiliteit en voorspelbaarheid is in 2024 het zwaartepunt van de portefeuille verlegd naar obligaties. Het jaarbudget wordt vastgesteld aan de hand de beschikbare middelen en de looptijd van de stichting. Het bestuur ziet daarbij toe op een zo optimaal mogelijke verdeling tussen donatiebudget en bureaunkosten. De vergoeding

van de directie wordt bepaald aan de hand van de beloningsregeling van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland. Bestuurs- en commissieleden ontvangen per vergadering marktconforme vacatiegelden en een reiskostenvergoeding.

Toelichting op de begroting

De jaarbegroting van 2024 was vastgesteld op een totaal van € 658.000 en werd in grote lijnen uitgevoerd zoals gebudgetteerd. De belangrijkste pijlers binnen de bureaunkosten betroffen naast de personeelslasten de vacatiegelden, huisvesting en administratie. Daarnaast is kritisch gekeken naar de opgebouwde reserveringen uit voorgaande jaren. Garantiesubsidies uit de periode 2018-2022 en geannuleerde partnerprogramma's die nog in de boeken stonden zijn in 2024 vrij komen te vallen. De huidige systematiek van het toewijzen van giften laat een dergelijke substantiële opbouw van reserveringen niet meer toe.

	Realisatie 2024	Begroot 2024	Realisatie 2023
Donaties	€ 524.117	€ 535.000	€ 464.991
Vrijval reserveringen	€ -327.813	-	-
Bureaunkosten	€ 137.852	€ 123.170	€ 150.945
Totaal	€ 334.156	€ 658.170	€ 615.936

Organisatorische ontwikkeling

Een punt van aandacht voor Stichting Stokroos blijft het grote aantal aanvragen, dat leidt tot een hoge werklast enerzijds en een laag toekenningspercentage anderzijds. In 2024 verwerkte het bureau 674 aanvragen, tegenover 62 toekenningen. Het aantal ontvangen aanvragen was vrijwel gelijk aan dat van 2023, maar we geloven dat we via een nieuwe werkwijze het instrumentarium in handen hebben om dit aantal effectief te verminderen.

Het was de uitdrukkelijke wens van het bestuur en de directie om de hoeveelheid aanvragen beter te kunnen reguleren en bovendien de aanvraagprocedure gebruiksvriendelijker te maken. Daarom werd een pilot gestart met een vernieuwde aanpak van de

Seed-regeling. Binnen een zogenaamde snelloket-procedure konden makers doorlopend aanvragen en werd de behandeltermijn aanzienlijk verkort. Ook werd de maximale bijdrage als gevolg van inflatie verhoogd en maakten we donaties bij aanvang van projecten volledig over, dus niet op basis van een betaling na ontvangst van een eindverantwoording. In 2025 zullen we deze aanpassingen blijven hanteren en aanvullende maatregelen introduceren, terwijl we tegelijkertijd de toegankelijkheid en reikwijdte van de bijdrage zullen stimuleren.

Daarnaast zal aan het begin van het jaar een vacature voor een officemanager worden uitgezet, waardoor de directie kan worden ontlast. Zo kan ook het voornemen om meer fysieke activiteiten in en om het kantoor in Utrecht te ontplooiën kracht worden bijgezet. Tevens neemt het bestuur zich voor om in een zelf-evaluatie op haar governance en interne procedures te reflecteren.

Het bestuur bedankt directeur Niels Engel en bureaumedewerker Nyré Tiessen voor het feit dat zij, ondanks de bescheiden bezetting, in 2024 zulke aansprekende resultaten hebben weten te behalen.

Bestuur

Naam	Termijn tot
Tati Vereecken-Suwarganda, voorzitter	december 2025 (hernoembaar)
Jan Deiters, secretaris	december 2026
Stef Bogaars, penningmeester	december 2026
Chequita Nahar, lid & voorzitter Kunstcommissie	december 2027 (niet hernoembaar)
Eefke van Nuenen, lid	juni 2024 (uitgetreden)
Hans Robertus, lid	december 2027 (niet hernoembaar)
Stefan van Raaij, lid	juni 2028 (hernoembaar)

Bestuursleden worden benoemd voor een termijn van 4 jaar, die eenmaal verlengd kan worden met nog eens 4 jaar. Indien noodzakelijk, kan een bestuurslid daarna nog 1 jaar extra aanblijven. In het bestuur dient altijd een nazaat van de familie Deiters zitting te nemen. Voor dit bestuurslid geldt naast de reguliere termijnen een uitlooptermijn van 2 jaar.

Kunstcommissie

Chequita Nahar, voorzitter
Hans Robertus
Stefan van Raaij
Judith Spijksma
Koen Taselaar
Eefke van Nuenen

Commissie Residency Fundaziun Nairs

Jan Deiters
Judith Spijksma
Ceel Mogami de Haas
Niels Engel, secretaris

Beleggingsadviescommissie

Tati Vereecken-Suwarganda, voorzitter
Jan Deiters
Stef Bogaars
Gerard Vehmeijer
Niels Engel

Team

Niels Engel, directeur (0,6 fte)
Nyré Tiessen, bureau-assistent (freelance, 0,2 fte)

(Neven)functies

Tati Vereecken-Suwarganda, voorzitter
– managing director Conor Group BV
– lid RvT Stichting Nederlands Letterenfonds
– lid RvT (q.q.) Stichting Steunfonds Stimulering Nederlandse Literatuur
– lid RvT (q.q.) Stichting Bert Schierbeekfonds
– penningmeester Stichting TalenTalenT
– lid RvT Stichting Unfair
– voorzitter stichting DOOR Open Space
– lid bestuur GMR Stichting Kolom
– lid bestuur MR VSO Alphons Laudy

Jan Deiters, secretaris

– eigenaar Jan Deiters Advies
– lid RvT Stichting Nederlands Philharmonisch Orkest
– lid bestuur Stichting ELJA Foundation
– lid bestuur Raad van Regenten en Adviseurs Stichting Ridderhofstad Gunterstein

Stef Bogaars, penningmeester

– managing director Nederland & België, Principal Asset Management

Chequita Nahar, lid

– eigenaar en ontwerper CN Jewellery & Objects
– opleidingsmanager Maastricht Institute of Arts, Zuyd Hogeschool
– voorzitter Stichting Oxygen
– lid beoordelingscommissie BIS Ontwerp en Ontwikkelinstellingen 2025-2028, Raad voor Cultuur
– lid bestuur Cultuurfonds Limburg
– lid bestuur Stichting Nelly & Theo van Doesburg
– lid adviescommissie Gave Fund
– lid adviescommissie MASieraad

Eefke van Nuenen, lid (t/m 30 juni 2024)

– manager bedrijfsbureau Stichting Vivell

Hans Robertus, lid

– eigenaar Robertus Design Consultancy
– voorzitter RvT Stichting Playgrounds
– lid bestuur Stichting Albert Van Abbehuis
– lid bestuur Stichting Louis Kalff Instituut
– RvA Fontys University of Applied Sciences

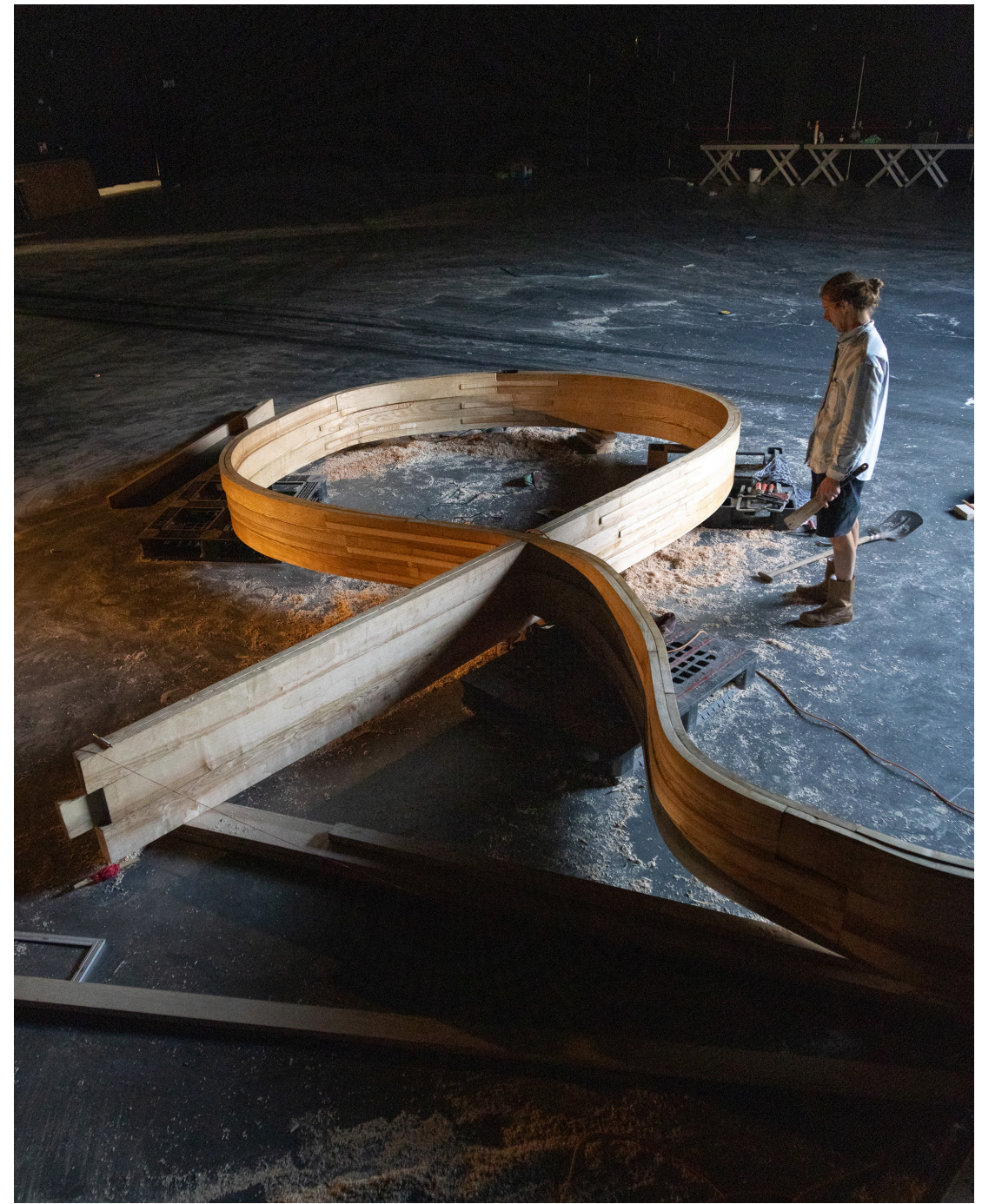
Stefan van Raaij, lid (per 1 juli 2024)

– lid bestuur PLM (Pieter Laurens Mol) Foundation

BODY'S BLINDNESS

A FILM BY JIKKE LESTERHUIS

GO
SHORT

Afbeeldingen

- 1 Koen Taselaar, avondmaalskleed
- 2 Robin Speijer, Erra
- 3 Driessens & Verstappen, Flora Balistica
- 4 Jaya Pelupessy, Absent Statue
- 5 Tommy Smits, Above the Seafog
- 6 Shaakira Jassat, Familiar Forms
- 7 Bas Oussoren, G as a Gesture
- 8 Jikke Lesterhuis, Body's Blindness

Resultaten

Seed-bijdrage

Voor beeldend kunstenaars en vormgevers/ontwerpers die minimaal 3 jaar actief zijn

€ 5.000 voor individuen, € 7.500 voor samenwerkingen – totaalbudget € 320.000

De Seed-bijdrage is bedoeld als een laagdrempelige vorm van ondersteuning voor visuele makers. We maken hierin een onderscheid tussen de categorieën beeldend kunstenaar, vormgever en/of ontwerper, schilder en samenwerking. Stichting Stokroos wil bewust breed en divers zaaien. We dragen graag bij aan de doorontwikkeling van niet-alledaagse makerspraktijken of een uitzonderlijk plan. De focus ligt voornamelijk op beloftevolle talenten. Wel moeten zij de eerste drie jaren van hun loopbaan succesvol hebben doorgemaakt.

In de beoordeling heeft de commissie oog voor de kwaliteit van de werken in het portfolio en de onderliggende concepten, maar ook de urgentie van de plannen. Daarnaast houdt ze rekening met de geografische spreiding van de toekenningen en een evenredige verdeling van het budget over de categorieën.

In 2024 ondersteunde Stichting Stokroos in totaal 57 plannen. De bijdragen gingen overwegend naar een jonge generatie van visuele makers die zich laat omschrijven als fluïde, onderzoekend en geëngageerd. Zij lijken zich steeds minder aan te trekken van grenzen tussen de disciplines en switchen makkelijk tussen materialen en technieken.

Beeldend kunstenaar, illustrator en animator Jikke Lesterhuis uit Enschede is een voorbeeld daarvan. Met de steun van Stichting Stokroos ontwikkelde ze de korte stop-motion film *Body's Blindness* en de bijhorende,

handgemaakte poppen en props. Performer, scenograaf en 3D-kunstenaar Nell Schwan en beeldhouwer, sieradenmaker en edelsmid Lieselot Versteeg begeven zich als makers evenzeer op het snijvlak van de disciplines. In de meer conceptuele praktijken van de beeldend kunstenaars Danae Io en Lorena Solís Bravo gaan film en verfijnd driedimensionaal werk hand in hand.

Ook ondersteunden we bijzondere samenwerkingen tussen makers en startende initiatieven. Zo zal de Groningse kunstenaar Susanne Luurs zich samen met 11 vrouwelijke makers en AI buigen over de toekomst van het Noord-Nederlandse landschap. Dasha Golova en Bronwen Jones realiseerden in het kader van het Textile Initiative een serie van workshops en bijeenkomsten voor (mode)ontwerpers en beeldend kunstenaars waarin de praktische, culturele en ecologische aspecten van het werken met textiel aan de orde kwamen.

Met de bijdrage voor schilders werd een relevante, opkomende generatie van schilders bereikt. Iriée Zamblé, Jesse Fischer, Jim Mooijekind, Kamilė Česnavičiūtė, Mario Sergio Alvarez, Robin Speijer, Dion Rosina, Donglai Meng, Haeven Lee en Pedram Sazech ontvingen deze bijdrage. Ook werd een select aantal gevorderde makers gehonoreerd: Micheal Tedja, Silvia Martes, Josefin Arnell, Harmen Liemburg en het Werker Collective.

Samenwerking met het Hanzenfonds

Het Hanzenfonds van het Cultuurfonds draagt sinds 2022 bij aan het budget van de Seed-bijdrage. Stichting Stokroos verdeelt deze middelen over plannen waarin ambachtelijke scholing en verdieping een belangrijke rol spelen. Tot en met 2024 zijn er via deze samenwerking 18 projecten mogelijk gemaakt. Dit jaar kwam de bijdrage ten goede aan de plannen van Bas Oussoren, Toni Brell, Diego Favre, Sandra Golubjevaite en Delphine Lejeune.

Beeldend kunstenaar Bas Oussoren creëerde bijvoorbeeld in samenwerking met een scheepsbouwer een grote houten sculptuur voor de buitenruimte in het Utrechtse Werkspoorkwartier. Vormgever Delphine Lejeune voert met de bijdrage experimenten uit om kantwerk en hedendaagse technologie te verbinden.

Het aantal toekenningen met een ambachtelijke component was echter veel groter dan deze selectie. In dit verband noemen we graag ook onder andere Christine Ajo die zal experimenteren met glasblazen en Thor Schuitemaker-Wichstrøm die via een intensief, fysiek proces grote sculpturen uit steen vervaardigt.

Het is niet mogelijk om bij Stichting Stokroos een aanvraag in te dienen als deelnemer van een postacademische instelling of voor eventuele toekomstige deelname daaraan. De stichting heeft echter wel een lange band met instellingen zoals de Rijksakademie van beeldende kunsten en het EKWC (Europees Keramisch Werkcentrum). Het EKWC is het internationale expertisecentrum voor keramiek waar deelnemers gedurende drie maanden vrij kunnen experimenteren.

In de voorgaande jaren ondersteunde Stichting Stokroos gemiddeld 10 deelnemers bij het EKWC per jaar. 2024 betreft het eerste jaar waarin we dat doen aan de hand van een voorselectie van de organisatie. Zodoende ondersteunen we in de jaren 2024 en 2025 een totaal van 7 deelnemers. Het gaat om Matae Bakula, Aldo Brinkhoff, Lou Lou Sainsbury, Leonie Brandner, Inas Halabi, Janine Vloeimans en Georgia 'G' Lucas-Going. Een aantal residencies heeft al plaatsgevonden: Kunstenaar G ontwikkelde bijvoorbeeld een grote installatie en objecten voor haar performances, bedoeld om met haar overleden voorouders te communiceren, terwijl Jeanine Vloeimans manieren onderzocht om haar schilderijen naar 3D te vertalen.

In 2024 werkten er ook makers bij het EKWC die al in eerdere jaren gehonoreerd werden. Onder hen bevinden zich Gabi Dao, Ruta Butkute, Elena Giolo en het gelegenheidsduo Brigitte Louter en Jesus Canuto Iglesias.

Gerealiseerde projecten

In 2024 werden diverse plannen gerealiseerd die in de jaren daarvoor werden gehonoreerd. Zo verwezenlijkte het kunstenaarsduo Driessens & Verstappen in het kader van de manifestatie Bee Embassy in Utrecht het werk Flora Balistica, een grote sculptuur van zaadbommen in de buitenruimte. In de Haagse kunstruimte Nest toonde beeldend kunstenaar en fotograaf Jaya Pelupessy de installatie Absent Statue, een serie sculpturen en foto's over koloniale beelden in de publieke ruimte. Vormgever Shaakira Assat onderzocht op haar beurt de historie van haar Indiase grootouders die in Zuid-Afrika als contractarbeiders te werk werden gesteld en realiseerde nieuw, keramieken eetgerei als een reflectie daarop.

Beeldend kunstenaar Tommy Smits zocht bijzondere plekken buiten de 'white cube' om zijn kunstwerken te presenteren. Hij reisde daarvoor naar grotten in Zuid- en Oost-Europa, waar hij de werken plaatste en ze misschien nog wel te zien zijn. In het Luther Museum in Amsterdam werd een nieuw avondmaalskleed van Koen Taselaar ingewijd. In de Utrechtse Domtoren onthulde ontwerper Willem Noyons zijn 'bewarium', een bijzonder vormgegeven object met brieven van bewoners aan hun stad dat pas bij een volgende restauratie mag worden geopend.

De Seed-regeling werd gedurende het jaar in stappen aangepast. Zo werd het maximale toekenningsbedrag verhoogd om tegemoet te komen aan inflatie en stijgende kosten. Later in het jaar werden ter vereenvoudiging van de regeling vaste bedragen geïntroduceerd: € 5.000 voor een individu en € 7.500 voor een samenwerking of startend initiatief. Om beter aan te sluiten op de praktijk van opkomende makers werd de verwerkingstijd van aanvragen verkort naar 6 weken.

Stichting Stokroos introduceerde ook twee nieuwe categorieën: schilders en samenwerkingen. We misten schilders binnen onze toekenningen, omdat zij minder geneigd zijn om een aanvraag te doen voor een ontwikkeling die zich laat kaderen als een project. Via de samenwerkingen hoopten we meer verbinding in het creatieve veld te stimuleren. We wisten zodoende 10 schilders en 8 samenwerkingen te ondersteunen.

In de tweede helft van het jaar kregen onder de noemer 'midcareer makers' ook aanvragers die meer dan 8 jaar actief waren weer een kans om aan te vragen, maar dat leidde tot een te grote toestroom van aanvragen. De commissie honoreerde 5 makers en legde in de beoordeling een extra nadruk op het voorbeeldstellende karakter van hun praktijk. Ook in 2025 kunnen gevorderde makers een aanvraag doen, zij het onder voorwaarden.

Het aantal aanvragen was in de jaren 2023 en 2024 bijna twee keer zo hoog als in de jaren daarvoor, wat een zwaar beslag legde op het bureau en het toekenningspercentage onwenselijk laag maakte. Met de aanpassingen in de regeling hebben we de middelen in handen om hier per 2025 adequaat op te kunnen reageren.

Open oproep
Makersinitiatieven

Voor beeldend kunstenaars en vormgevers/ontwerpers die minimaal 5 jaar actief zijn

€ 25.000 of € 40.000 – totaalbudget € 160.000

Met een jaarlijkse open oproep voor grote projecten wil Stichting Stokroos aanvragers de kans bieden om hun ideeën en plannen door te ontwikkelen of op te schalen. We stellen daarbij wel als voorwaarde dat er sprake moet zijn van een relevante, gelijkwaardige samenwerking en dat er een focus is op het maken van een maatschappelijke of culturele impact. Een individueel project, zoals de realisatie van een groot kunstwerk, volstaat niet. Zo ontstijgen plannen de individuele praktijk, kan een idee groeien door de input van anderen en wordt in potentie het bereik vergroot.

Voorstellen kunnen een looptijd van één of twee jaar hebben. Ook hier hanteren we vaste bedragen: € 25.000 of € 40.000. In de praktijk blijkt dat de bijdrage wordt ingezet om binnen het initiatief een volgende, noodzakelijke stap te kunnen zetten, waarbij de eigen uren en die van deelnemende makers worden vergoed (vaak voor het eerst) en aanvullende expertise, zoals een projectleider of communicatieadviseur, wordt betrokken.

In 2024 werden 4 plannen geselecteerd. Ze vinden plaats op uiteenlopende plekken in en buiten Nederland. Ze hebben gemeen dat ze zich richten op vraagstukken die het artistieke werkgebied ontstijgen en kunnen worden beschouwd als een begin of deel van een lange, duurzame ontwikkeling. Hoewel niet noodzakelijk komt ambachtelijke productie naar voren in alle plannen en blijken ze zich allen te committeren aan een fysieke plek. We lichten de projecten hier kort toe.

Nazif Lopulissa — Strange Soil

Nazif Lopulissa is de initiatiefnemer van Strange Soil, een project over dekolonisatie, creatie, ambacht en gemeenschapsvorming. De locatie is het verlaten huis van zijn opa op het eiland Saparua in de Molukken, dat hij in de loop van de twee jaar van de toekenning wil opknappen. Vanuit deze plek wil hij met bewoners, de Molukse diaspora, kunstenaars, vormgevers, curatoren en wetenschappers samenwerken, relevante onderwerpen aansnijden en de

levensvatbaarheid van de plek als basis voor onderzoek verkennen. Nazif wil er onder meer workshops gericht op de ikat-weeftechniek en gezamenlijke kooksessies organiseren.

Nazif studeerde in 2016 af aan de afdeling Illustratie van de Willem de Kooning Academie in Rotterdam en maakte naam met non-figuratief, tweedimensionaal werk. In 2022 ontving hij het Glasstipendium van Stichting Stokroos, wat hem de mogelijkheid gaf om te experimenteren met glas en bovendien leidde tot een solotentoonstelling in het Glasmuseum in Leerdam. Strange Soil loopt parallel aan Nazifs verblijf aan de Rijksakademie van beeldende kunsten in de jaren 2025 en 2026.

Raquel van Haver x Red Clay Studio — Glass Lab Titabma

Schilder Raquel van Haver was al vroeg in haar carrière succesvol: ze won in 2018 de Koninklijke Prijs voor de Vrije Schilderkunst en kreeg in dat jaar een solo in het Stedelijk Museum in Amsterdam. In 2025 zal ze enkele grootschalige werken realiseren voor de viering van het 750-jarige bestaan van de stad Amsterdam en zal haar werk deel uitmaken van de collectie van het nieuw te openen museum Fenix in Rotterdam. Naast haar eigen schilderspraktijk zet Raquel zich in voor sociale projecten.

In 2020 maakte Raquel via kunstenaar Ibrahim Mahama kennis met zogenaamde heksendorpen in het noorden van Ghana, waar vrouwen op beschuldiging van afwijkend gedrag naartoe kunnen worden gestuurd. Samen met de Red Clay Studio, Mahama's kunstinitiatief, wil Raquel de eerste stappen zetten van een omvangrijk meerjarenproject gericht op de verbetering van de levens van de bewoners van de heksenkampen. Daarvoor wil ze de verlaten stookovens voor glas in de regio nieuw leven in blazen. Raquel krijgt hierbij onder andere hulp van Gert Bullée, meester-glasblazer en werkzaam voor het Glaslab in Leerdam.

Gerbrand Burger — Thinking Forest Foundation

De Thinking Forest Foundation is een initiatief van beeldend kunstenaar en beeldhouwer Gerbrand Burger. Aan de basis van het platform staat Burgers fascinatie voor inlands en duurzaam geproduceerd hout, waaruit hij zijn sculpturen vervaardigt. Dat gaf aanleiding tot een breder onderzoek naar onder andere bosbouw, ecologie, landgebruik en alternatieve economieën. Met de Thinking Forest Foundation wil Gerbrand hier verdere invulling aan geven. Het initiatief streek in 2023 neer op Landgoed Welna op de Veluwe, tussen het Gelderse Epe en Nunspeet, waar het activiteiten kan opzetten en gasten kan ontvangen.

Stichting Stokroos ondersteunt het jaarprogramma van 2025 van de Thinking Forest Foundation. Dat omvat diverse bijeenkomsten en de realisatie van een nieuw werk in de buitenruimte door Germaine Kruij. Ook wil de organisatie in gesprek met antropoloog Tim Ingold en landschapsarchitect Anna Fink haar onderzoek verdiepen. Tot slot neemt ze de ruimte om haar platformfunctie te ontwikkelen en haar netwerk en zichtbaarheid te vergroten.

Eco-sociaal ontwerper Henriëtte Waal werd in 2013 genomineerd voor een Dutch Design Award en fungeerde in de periode 2016-2022 als directeur artistiek onderzoek van Atelier LUMA in het Franse Arles, waar ze haar ontwerpmethodiek tot een hoogtepunt kon brengen. Henriëtte probeert als maker oplossingen te vinden voor regionale uitdagingen. Daartoe werkt ze nauw samen met bewoners, bedrijven en wetenschappers en onderzoekt ze duurzame toepassingen van lokaal aanwezige grondstoffen.

Op uitnodiging van kunst- en cultuurfestival Arcadia startte Henriëtte in 2022 de ontwikkeling van het Veenweide Atelier in Friesland. Die provincie bezit het grootste aaneengesloten veenweidegebied in Nederland, dat staat voor grote uitdagingen omdat de bodem daalt en de drooggemalen grond een zeer grote uitstoter van CO2 is. Het Veenweide Atelier wil bijdragen aan de transitie van het gebied door een nieuw, gedeeld verhaal te ontwikkelen en concrete oplossingen voor te stellen. Daartoe zal Henriëtte onder andere samenwerken met Natsai Audrey Chieza van het Britse Faber Futures, (meubel)ontwerper Friso Wiersma en OOZE Architects. De (tussentijdse) resultaten worden vanaf mei 2025 tentoongesteld in het Fries Museum in Leeuwarden. Daarnaast onderzoekt Henriëtte de mogelijkheden van een semi-permanent onderzoekslab in een monumentale boerderij, met daaromheen velden waar makers kunnen experimenteren.

Lopende projecten

In 2023 ontvingen 5 initiatieven een toekenning voor plannen die in 2024 en 2025 worden uitgevoerd. De Cercle d'Art des Travailleurs de Plantation Congolaise (CATPC) en Renzo Martens ontwikkelen op hun artistieke en agrarische onderzoeksterrein in de Democratische Republiek Congo met steun van Stichting Stokroos activiteiten gericht op de inclusie en emancipatie van vrouwen, die in het voormalige koloniale plantagesysteem een gemarginaliseerde positie toebedeeld kregen. Vormgever Shahar Livne onderzoekt in haar project *The Devil's Milk* de verwoestende, extractieve historie van het materiaal rubber en een hoe het op basis van inheemse methoden heden ten dage kan bijdragen aan een duurzamere toekomst. Ze werkt daarvoor onder andere samen met het Wereldmuseum en Het Nieuwe Instituut in Rotterdam.

Het design- en kunstcollectief *De Onkruidenier* onderzoekt nieuwe manieren waarop de mens zich kan verhouden tot de natuurlijke omgeving. Het werkt in etappes aan *The Salt-loving Community*, haar eerste lange film voor internationale vertoning, over de mens die de zee als gevolg van de zeespiegelstijging heeft omarmd. Kunstenaarsduo Margit Lukács en Persijn Broersen focust op oude sagen en mythen rondom een ander water: de rivier de Rijn. In samenwerking met de Amsterdam School for Cultural Analysis (ASCA) ontwikkelen de kunstenaars een AI-tool om de gevolgen van klimaatverandering voor buiten-menselijke actoren, zoals dieren, stenen en water, invoelbaar te maken.

Voor landschapsontwerper Joost Emmerik weerspiegelt de tuin door de eeuwen heen onze relatie met de natuur. In het kader van zijn (online) platform *Queer Gardens* brengt hij bijzondere tuinen, parken en landschappen in binnen- en buitenland in kaart als voedingsbodem voor innovatieve ideeën en inspiratiebron voor een nieuwe generatie van tuin- en landschapsontwerpers.

Cercle D'Art des Travailleurs de Plantation Congolaise (CATPC)

Geheel verzorgd verblijf + € 6.600 vaste bijdrage

Stichting Stokroos biedt sinds 2019 beeldend kunstenaars en ontwerpers de kans om te verblijven bij Fundaziun Nairs nabij het dorp Scuol in het Zwitserse Engadin-gebied. Ze wonen en werken er gedurende drie maanden in de zomer. Fundazion Nairs is een bijzondere residency-plek voor beeldend kunstenaars, vormgevers, filmmakers en schrijvers in een voormalig badhuis te midden van het hooggebergte van de Alpen. Kenmerkend voor de regio zijn de vele waterbronnen waar helende krachten aan worden toegedicht en de sterke Romaanse invloeden, die zich bijvoorbeeld uiten in de lokale taal en bouwkunst.

In 2024 verbleef de Litouwse beeldend kunstenaar eva suzova op voordracht van Stichting Stokroos in Nairs. eva is woonachtig en actief in Nederland en was in de periode 2021-2023 deelnemer van de Rijksakademie van beeldende kunsten. Opgeleid als choreograaf legt ze zich toe op een combinatie van performance, sculptuur en technologie.

Voor eva gold het verblijf in Nairs als een periode van introspectie en rust en wist ze er na een drukke periode in haar leven een nieuwe leef-werkbalans te vinden. Via technologische tools legde ze de omgeving vast. Ook maakte ze contact met andere vrouwelijke kunstenaars en de ambachtsbeoefenaars van vereniging Kalkwerk, die onderzoek verrichten naar traditionele manieren om kalk te winnen.

eva leerde in Nairs over de Dialen, mythische vrouwelijke wezens met bokkenpoten die volgens de verhalen afdrukken achterlieten op de zogenaamde heksenstenen in het gebied. Zij vormden voor eva de aanleiding tot het maken van een nieuwe performance, een film, tekst en geluidswerk. Daaropvolgend werd ze door Nairs uitgenodigd om de werken in het eerste half jaar 2025 in de centrale expositieruimte van de instelling te tonen.

In 2024 selecteerde Stichting Stokroos Federica Zatta voor een verblijf in Nairs in 2025. Federica is een architect en onderzoeker met een focus op landschappelijk en stedelijk ontwerp. Zij zal onderzoek doen naar ecotonen, overgangszones tussen bijvoorbeeld ecosystemen of culturele gebruiken, en de impact van klimaatverandering hierop.

eva susova, Beats Below the Caprine Curve

Stichting Stokroos ondersteunt op eigen initiatief programma's van culturele organisaties die haar missie en doelstellingen helpen realiseren. Het kan bijvoorbeeld gaan om initiatieven die bijdragen aan de versterking van de (maatschappelijke) positie van de maker, het bevorderen van zakelijke kwaliteiten en/of het stimuleren van aspecten die in het reguliere donatieprogramma niet of onvoldoende tot uiting komen.

Rijksakademie van beeldende kunsten — Tech Fellows

Stichting Stokroos heeft een lange relatie met de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam die teruggaat op initiatiefnemer Paul Deiters. Tussen 2018 en 2023 ondersteunde de stichting de Open Studio's, het jaarlijks terugkerende event waarin de deelnemers de resultaten van hun residency aan de buitenwereld tonen. In 2024 en 2025 draagt Stichting Stokroos bij aan de totstandkoming van de Tech Fellows, een trainee- en onderzoeksprogramma in de werkplaatsen van de academie, gericht op beeldend kunstenaars en ontwerpers die zich willen ontwikkelen tot technisch specialist en/of adviseur. Extra aandacht gaat uit naar de ontwikkeling van duurzame materialen en werkmethoden.

De deelnemers in 2024 betroffen Hannah Rose Whittle (NL/UK), Chad Cordeiro (ZA/NL), Mauricio van der Maesen de Sombreff (UY/NL), Dmytro Tentiuk (UA) en Bradley Hamlin (UK/NL). Zij focusten op onder andere keramiek, printtechnieken, de productie van verf, bewegend beeld, animatronica en coderen. Tijdens de drukbezochte tweedaagse presentatie Working Practice in november 2024 toonden de deelnemers hun onderzoeken en reflecteerden zij samen met externe experts en curatoren op hun werk.

Kunstinstituut Melly — Maker achter de Maker Award

De Maker achter de Maker Award is een initiatief van Kunstinstituut Melly en het Mondriaan Fonds. De prijs is bedoeld voor ambachtsbeoefenaars die nauw samenwerken met beeldend kunstenaars en vormgevers en zodoende een essentiële rol spelen in de realisatie van hun werk en dus de infrastructuur van het creatieve veld als geheel. Zij krijgen echter vaak niet de erkenning die zij verdienen. Een jury selecteert daarom jaarlijks op basis van publieksinzendingen een maker die een geldprijs ontvangt. Met de steun van Stichting Stokroos werd de prijs verhoogd naar € 10.000.

In 2024 ontving Marlies Crooijmans de award. Marlies heeft jarenlange ervaring als productontwerper, keramist en ondernemer. Ze was meer dan 10 jaar adviseur bij het EKWC en stichtte in 2014 haar eigen bedrijf: Fabrique Céramique in Eindhoven. Hier kunnen makers terecht om werk in keramiek te vertalen of in kleine oplage te produceren. Marlies is daarnaast docent aan de Design Academy in Eindhoven en SintLucas in Bostel.

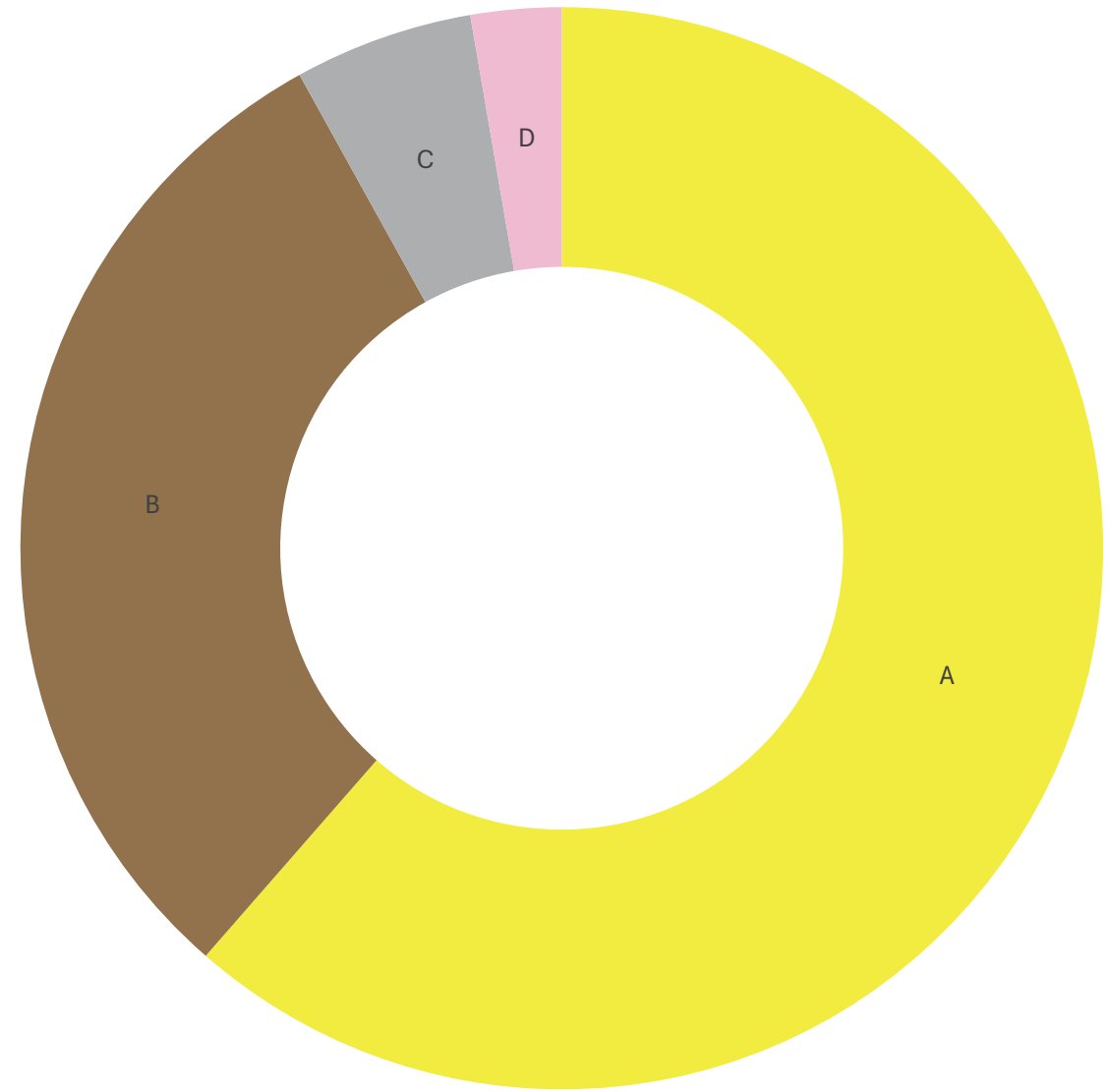
Het ontwikkeltraject Driving Dutch Design (DDD) van de BNO (Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers) speelt al 10 jaar een belangrijke rol als promotor van de zakelijke kant van de ontwerppraktijk. Sinds 2020 is Stichting Stokroos partner van dit programma. Jaarlijks nemen 20 tot 25 jonge en opkomende ontwerpers via DDD deel aan een intensief traject van masterclasses en mentoring. Het programma wordt afgesloten met een Dragons' Den waarin de deelnemers hun projecten aan elkaar en experts van buiten presenteren.

Op basis van de in kaart gebrachte behoeften van deelnemers zal DDD in 2025 twee specifieke tracks aanbieden: één gericht op de zakelijke aspecten van ondernemerschap en één gericht op positionering en marketing.

Rijksakademie van beeldende kunsten, Tech Fellows

Cijfers

Budgetverdeling

Stichting Stokroos doneerde in 2024 een totaalbedrag van € 524.117. 61% van het budget werd besteed aan de Seed-bijdrage. Die bijdragen liepen uiteen van € 3.800 tot € 7.500. In de loop van het jaar werden er echter vaste bedragen ingesteld: € 5.000 voor een individu en € 7.500 voor een samenwerking of startend initiatief. De maximale begroting van projecten mocht daarbij niet meer dan € 20.000 bedragen. Daarnaast kwam 31% ten goede aan grote projecten in het kader van de Open Oproep voor Makers-initiatieven. In 2024 ontvingen 4 voorstellen een bijdrage van € 40.000.

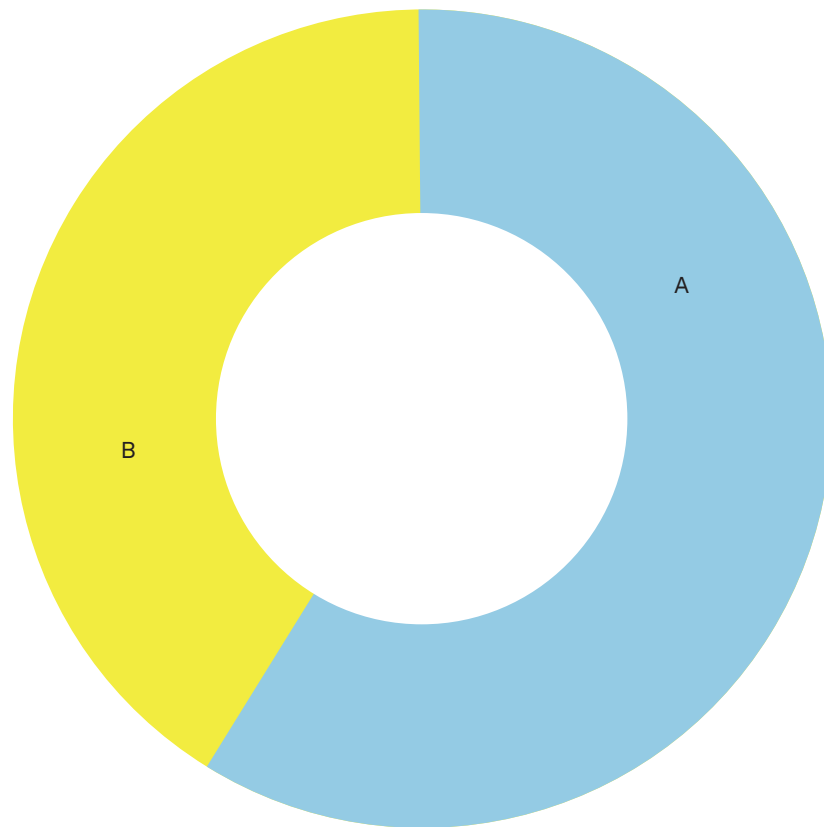
5% van het budget ging naar het flankerend beleid. Dit percentage was lager dan in de voorgaande jaren door het aflopen van enkele samenwerkingsovereenkomsten. Het vrijgekomen budget kwam ten goede aan de Seed-bijdrage. Het resterende deel van het donatiebudget werd besteed aan het honorarium en de verblijfskosten van de jaarlijks terugkerende makersresidency bij Fundaziun Nairs.

Totaalbudget donaties:	€ 524.117
A Seed-bijdrage	€ 321.931 (61%)
B Makersinitiatieven	€ 160.000 (31%)
C Flankerend beleid	€ 28.000 (5%)
D Residency Fundaziun Nairs	€ 14.186 (3%)

Regionale spreiding

Visuele makers uit Nederland, inclusief de Caribische delen, en Suriname kunnen aanvragen bij Stichting Stokroos. De donaties spreidden zich in 2024 over heel Nederland uit, hoewel nog niet alle provincies werden bereikt. De steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag bleven koploper wat betreft toekenningen. Daarna volgden Arnhem, Groningen en Eindhoven. Ook werden diverse projecten in het buitenland gerealiseerd, waaronder in Suriname, Indonesië, Zuid-Afrika en Ghana.

Via de Open oproep voor Makersinitiatieven kwamen significante bijdragen terecht in de provincies Gelderland en Friesland. De budgettaire verdeling tussen de 4 grote steden van de Randstad en de rest van Nederland was 59% versus 41%.

Verdeling donatiebudget

- A G4: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht (59%)
- B Overige steden (41%)

Spreiding donatiebudget

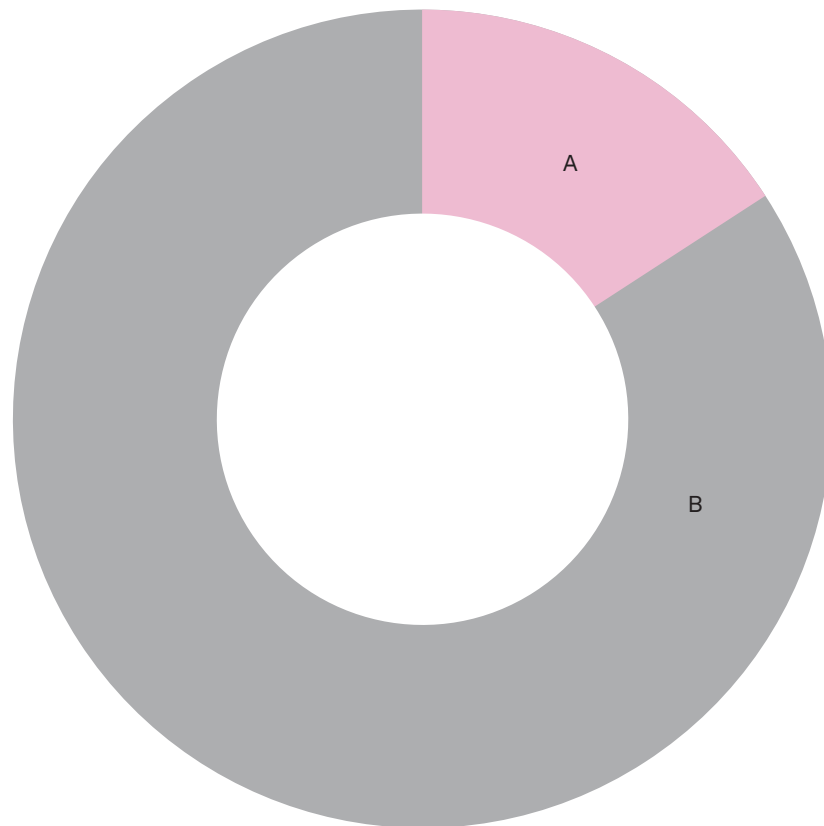
De grootte van de cirkels geeft de totale bijdrage per stad weer. In de cirkels staat het aantal toekenningen.

Seed-bijdrage

Toekenningspercentage

In 2024 ontving Stichting Stokroos in totaal 546 aanvragen voor de Seed-bijdrage. Van de 316 ontvankelijke aanvragen ontvingen er 50 een bijdrage, een toekenningspercentage van 16%. Daarnaast werden er 7 toekenningen gedaan voor deelname aan het EKWC (Europees Keramisch Werkcentrum). Het EKWC droeg hiertoe voorstellen aan.

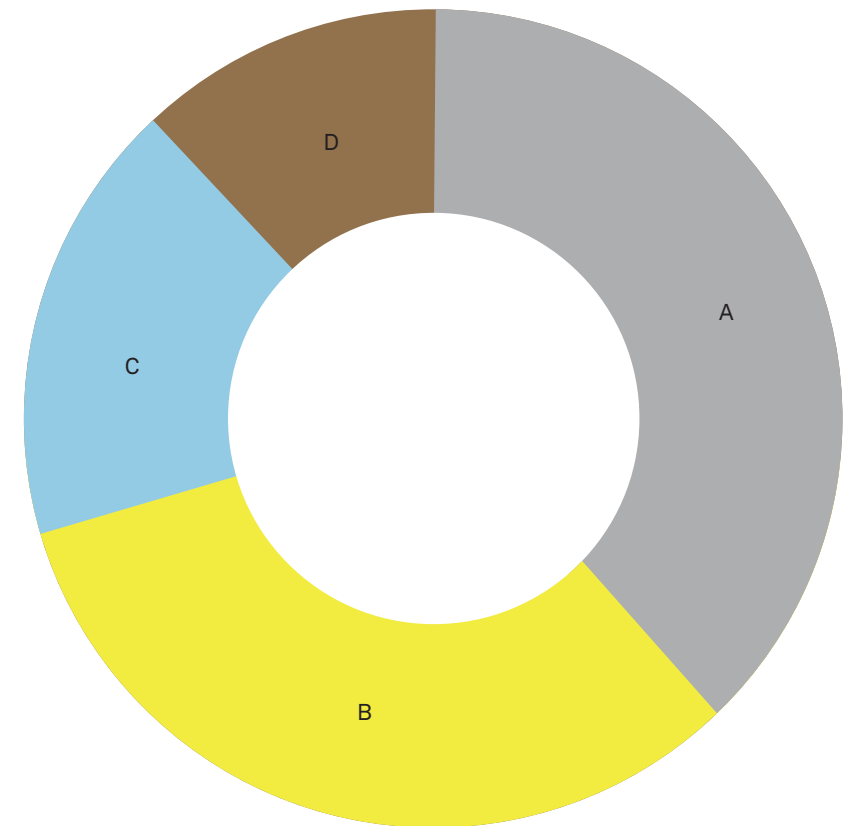
Maar liefst 229 aanvragen voldeden niet aan de voorwaarden en werden niet-ontvankelijk verklaard. De aanvragers hiervan beschikten vaak over te veel of te weinig praktijkjaren en/of het plan betrof een doel dat de regeling uitsloot. We geloven dat een dwingender aanvraagformulier dit aantal aanzienlijk kan inperken.

- A Toegekend (16%)
- B Afgewezen (84%)

Budgettaire verdeling categorieën

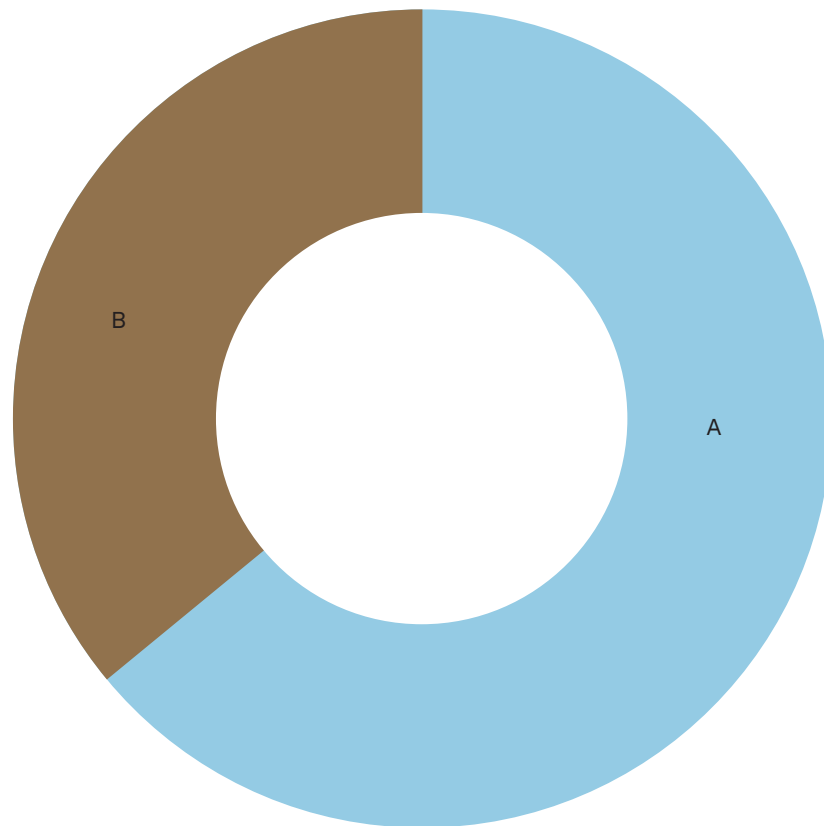
Stichting Stokroos merkte binnen de Seed-bijdrage specifieke categorieën voor ondersteuning aan. 39% van het budget werd toegekend aan beeldend kunstenaars, verdeeld over 22 toekenningen. 34% werd besteed aan vormgevers en ontwerpers, verdeeld over 18 toekenningen. Daarmee verhieldden de disciplines zich beter tot elkaar dan in de voorgaande jaren. Van de 8 ondersteunde samenwerkingsverbanden betroffen er 5 vormgeving en 3 beeldende kunst. Daarnaast ging 16% van het budget naar de nieuwe categorie van opkomende schilders (10), die via specifieke voorwaarden extra werden gestimuleerd om aan te vragen, en ging 11% naar deelnemers van het EKWC (7) via een vereenvoudigde procedure.

- A Beeldend kunstenaars (39%)
- B Vormgevers/ontwerpers (34%)
- C Schilders (16%)
- D Deelnemers EKWC (11%)

Verhouding man-vrouw

Binnen de Seed-bijdrage identificeerde zich 64% niet of niet-uitsluitend als man. Dat is gelijk aan het percentage binnen de ontvangen aanvragen. Het sluit bovendien nauw aan op de percentages van vrouwen die afstuderen aan Nederlandse kunstacademies en die professioneel werkzaam zijn als beeldend kunstenaar (bron: Boekman, 2024).

A Vrouw/X (64%)
B Man (36%)

Overige cijfers

Open oproep Makersinitiatieven

In 2024 ontving Stichting Stokroos voor de Open oproep voor Makersinitiatieven via een vereenvoudigde procedure 106 vooraanmeldingen via e-mail. Dat is iets minder dan de 124 aanvragen in 2023 en ten dele het resultaat van aangescherpte kaders. Een select aantal aanvragers kreeg op basis van de vooraanmelding de kans om een volledige aanvraag in te dienen, waaruit een commissie 4 voorstellen selecteerde.

Residency Nairs

We ontvingen in het derde kwartaal van het jaar 12 aanmeldingen voor deelname aan een residency bij Fundaziun Nairs. De ervaring leert dat een open oproep in dat kwartaal, in plaats van in het laatste, leidt tot minder aanvragen, hoewel de kwaliteit van het geheel van aanvragen altijd hoog is. In 2024 viel de keuze op een vormgever, na twee opeenvolgende jaren waarin een beeldend kunstenaar werd geselecteerd.

Lijst van toekenningen

Seed-bijdrage

Alvin Arthur
Ameneh Solati
Roxette Capriles
Aurélien Lepetit
Bas Oussoren
Christine Ayo
Cleo Tsw
Cristal De La Cruz
Danae Io
DAY Collective (Dorota Radzimirska & Yulia Ratman)
Delphine Lejeune
Diego Faivre
Dion Rosina
Donglai Meng
Filip Studios
Haevan Lee
Harmen Liemburg
Hsin Min Chan
Iriée Zambé
Jae Pil Eun
Jesse Fischer
Jikke Lesterhuis
Jim Mooijekind
Josefin Arnell
Julie Merlino x Valentine Maurice
Kamilé Česnavičiūtė
Lieselot Versteeg
Lorena Solís Bravo
Louis Braddock Clarke
Mario Sergio Alvarez Gonzalez
Marlou Breuls
Michael Tedja
Nell Schwan
Pedram Sazesh
Robin Speijer
Sabine van Wechem
Sam Hersbach
Sandra Golubjevaite
Sangmin Oh

Silvia Martes
Sjef van Beers
Stefan Cools
Susanne Luurs
Suzan Hijink
Textile Initiative (Dasha Golova & Bronwen Jones)
Thor Schuitemaker-Wichstrøm
Toni Brell
Wendy Owusu
Werker Collective
Yuro Moniz

Deelnemers EKWC (Europees Keramisch Werkcentrum)

Aldo Brinkhoff
Georgia Lucas-Going
Inas Halabi
Jeanine Vloemans
Leonie Brandner
Lou Lou Sainsbury
Matea Bakula

Makersinitiatieven 2025-2026

Nazif Lopulissa — Strange Soil
Raquel van Haver x Red Clay Studio — Glass Lab
Titabma
Gerbrand Burger — Thinking Forest Foundation
Henriëtte Waal — Veenweide Atelier

Residency Fundaziun Nairs

Federica Zatta (2025)

Flankerend beleid

Rijksakademie van beeldende kunsten — Tech Fellows
Kunstinstituut Melly — Maker achter de Maker Award
BNO (Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers) — Driving Dutch Design

Stichting Stokroos
Maliesingel 28-1
3581 BH Utrecht

mail@stokroos.nl